

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militarivm Ordinvm Origines, Statvta, Symbola, Et Insignia, Iconibus, additis genuinis

Mennens, Frans

Maceratae, 1623

Ordo Eqvitvm Alcantaræ in Regno Legionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10718

Rod. Tole-
tanus li. 7.
cap. 14. &
27 & Hen-
ricus Pan-
thaleon.

tamen. Regi Sanctio id gratissimum fuit, Ioannique Præsuli Toletano, qui quoniã eius ditionis esset, pecuniam de suo suppeditauit, & auctoritate sua, orationeque, multos tum nobiles, tum populares exciuit, vt vnã cum Abbate pro Christiana Rep. discrimini se obijcerent. Multi vndique eò mortales confluxere, omnes libenter difficultates subituri; diligentia hoc opidum aduersus omnes hostiũ iniurias, egregiè munitum fuit. Mauri spe deiecti, an alijs difficultatibus impliciti, obsidionem non tentarunt. id faustum militiæ eius omen fuit. Rex in laboris præmium, opidum Abbati, & socijs iure perpetuo, nomine Beatæ Mariæ Ordinis Cisterciensis patronæ, dono dedit. Is militibus suis vestem & regulam Cisterciensem attribuit. Equitum Magistro quadraginta milia aureorum quotannis cedunt. His initijs sacram hanc militiam, in hoc quod videre est, fastigium excretam, Alexander III. P. M. suo diplomate approbavit, in quo quidam Garzias primus Magister nominatur & innocentijs III. altero confirmavit. Ita ferè Ludouicus Nonius, Io. Mariana, & Franciscus Radesius huius ordinis miles; Equites porro, qui Cruce rubea in insignijs, vexillis, sigillis à primordijs vsi sunt, verisimile est Crucem quoque in pectore prætulisse; quamuis minimè negandũ, quin semper ijs (vt tria aperte docent approbationis diplomata) fuerit *Scapulare pro habitu Religionis*. Quotisque Benedictus XIII. Crucem rubram quatuor lilijs insignem, eadem qua in bul-la adpingitur figura, cuculli loco deferendam adsignauit: & Paulus III. vt vnicam quisque vxorem possset ducere, secundis nuptijs exclusis, indul- sit; hodieque solemnium comitorum lege cautum tradit Radesius, vt vexillum ordinis citra Crucem rubram, duabus compedibus, *Tranas* vulgò dictis, allusione ad Calatruam, ordinis caput facta ab vna parte; ab altera verò effigie D. Virginis notatum, bello, & pace præferatur; imitatione

1258.

1164.

1199.

1397.
Calatra-
uonsum
insignia.

cæterorum ordinum id factum S. Iacobi enim Militia Venerijs, Pirarij, siue Alcantaræ Pyro, Auifiorũ duabus Auibus, præter Crucem in vexillis discriminis ergò vtuntur. Iure autem Magisterij, Innocentijs VIII. beneplacito, ad Hispaniæ Reges delato, & Garzia Lopezio Padilla Calatrauæ Magistro defuncto, anno salutis 1489. eius locum Ferdinandus Rex excepit, & titulos *commendas* vocant, inter milites diuidere cepit, nullo amplius Equitum suffragijs, vt moris erat, Magistro substituto, à quo tempore, sigillum ordinis, in quo hodieque videre est dictam Crucem cum inscriptione, *Philippus Dei gratia Hispaniarum Rex administrator perpetuus ordinis, & militia Calatrauæ*, mutare consuevit. Habet hic Ordo, vt & Alcantarensis, suum Commendatarium Maiorem, & suum Clauigerum, sub quo ingens Commendatariorum Equitum est numerus; quorum omnium magni sunt census, vt Damianus à Goes in Hispania sua, & Lucius Marineus Siculus lib. 4. Hisp. Augustinus Florentius in Historia Camaldulensi describunt.

ORDO EQVITVM
Alcantaræ in Regno Legionis.

Comesius Ferdinandus summæ nobilitatis apud Legionenses Eques, Ordinem militum Sancti Iuliani de Rirario,

Pirario, sic dictum, quod in eius nomi-
nis oppido decem milliariibus à Ro-
drigo ciuitate ad Coam fluuium di-
stante, primum ordinis coenobium
extructum sit, auspicijs Ferdinãdi Le-
gionis, & Galitiã Regis, primus con-
tra Mauros excitasse traditur: eiusq;
sodalitij, & fratrum protectorem,
condito diplomate anno 1176. ipse
Rex se nuncupauit. Alexander au-
tem III. P. M. altero suo diplomate
(quod à Francisco Radefio, qui insti-
tutionem ordinis Alcantaræ S. Iaco-
bi, & Calatrauæ gesta, & seriem ma-
gistrorum, summorumq; militiae præ-
fectorum Hispano sermone dilucidè
complexus est recitatur) anno 1177.
probauit, Lucius deinde III. Anno
1183. confirmauit, & à diocelanis
exemi, dictumq; Priorem Gometium
primum S. Iuliani de Pirario Magi-
strum ibidem nominauit. Insigne
tum sodalibus fuisse arborem Pirum
viridem in campo aureo, doctent lit-
teræ Fraternalitatis, seu amicitia cum
militibus S. Iacobi cõtractæ an. 1202.
quarum sigillum, Pirum arborem cum
incriptione *Sigillum ordinis S. Iuliani
de Pirario*, præfert; facta inibi mētionē
Benedicti Suarez secundi ordinis ma-
gistrum, qui tertium confirmationis di-
ploma ab Innocentio III. anno 1205.
impetrauit: hodieq; tabulæ illæ in
archiuis Vclesij curiosè adseruantur.
Mansit militibus S. Iuliani de Pirario
nomen, donec Alcátaræ oppidi (quod
ad Tagi ripas situm, & mirandi ope-
ris pontè præcipuè spectandum) pos-
sessione aucti. Id factum ea ratione,
quod ab Alfonso VIII. Rege Mauris
ereptum, anno circiter CIO. CCXIII.
Martino Ferdinando de Quintana Ca-
latrauens Magistro XII. cum dono
datum esset, rursus id quinquennio
post ab eodem Calatrauæ Magistro,
communicatis cum dicto Rege con-
silijs, attributum fuit, Nunnio Ferdi-
nando III Pirarij Magistro, eiusque
socijs. Vnde tanquam ex munitissima
arce in hostium fines incurrerent, &
propugnaculum esset ad hostiles im-
petus eludendos, pactis conditionib.

vt in posterum huius sodalitiij facta
vnione, legibus & imperio Calatra-
uensium subiaceret. Inde sede Alcan-
taram translata, Didacus Sanctius IV.
ordinis Magister, assumpto titulo Ma-
gisterij Alcantariensis, insignijs Piri
duas compedes, *Tranas* vulgò vocat,
& quas Calatrauenses discriminis er-
gò cum Cruce rubea gestare solent,
in signum vnionis adiunxit: & à no-
uo domicilio sodales Alcantaræ Mi-
lites, quod vsque in hodiernum diem
manet, dixit. Beneficio demum Lu-
cij H. P. M. Calatrauensium potesta-
ti se eximentes, an. 1411. à Calatrauæ
militibus, auctoritate Benedicti XII.
Crucis viridis figura florida in candi-
do scapulari, ad læuam, se distinxere:
cum antea cucullo, & rubra falcia,
tantum distincti essent: Et Calatrauæ
Equites, quibus antea subfuere, ean-
dem Crucem rubeam in veste candi-
da, & clypeo; Auifij verò idem Cru-
cis insigne in scuto aureo præferrent.
Castitatem ad normam D. Benedicti
à prima ordinis institutione professi
sunt. Paulus III. anno 1540. matri-
monium vti Calatrauensibus indulse
Forma professionis apud Io. Petrum
Guitierrez eiusdem ordinis Equitem,
& Philippi II. Hispaniarum Regis Sa-
cristam maiorem, qui & de militiae
huius origine lingua vulgari scripsit,
talis reperitur.

*Domine Frater N. Ego Frater N. mi-
les Ordinis Alcantara professionem facio
Deo, & Domino Magistro, & vobis, quæ
eius nomine hic estis, & promitto vobis
obedientiam, castitatem coniugalem, &
conuersionem morum meorum de bene
in melius, omni tempore vite meæ, vs-
que ad mortem, secundum regulam San-
cti Benedicti, & modum viuendi, conces-
sum huic Ordini de Alcantara: Subla-
tis porrò trium dictorum ordinum
Magistris, cum Præfecturæ Ferdinan-
do, & Isabellæ Regibus Innocentio
VIII. P. M. diploma submitte,*
(quo omnis eorū administratio pro-
curatioque Castellæ, ac Legionis Re-
gibus credebatur) cessissent Anno
1494. à Ioanne Alcátaræ Magistro im-
petra-

*insignia no-
ua Equitū
Alcátaræ.*

*Madridi a-
pud Alf.
Gomes an.
170. in
fol.*

*Damianus
à Gees in
Hispania
sua.*

*Insignia
antiqua
Equitum
de Pira-
rio.*

1213.

petratum est, vt honorem illum in
eiusdem Ferdinandi Regis nomen
transcriberet; quod factum eidem
post annos aliquot, Archiepiscopa-
lis, & Cardinalitæ dignitatis conciliauit insignia, Pontificis quidem auctoritate, at Regis in primis gratia, atque beneficio. Alexander demum VI, Leo X. Hadrianus item VI. in alumni Caroli V. Imp. gratiam, ipsi, & successoribus tres istos ordines in omne tempus administrandos tabulis conditis, concessere.

ORDO MILITVM

*Iesu Christi à Sancto Dominico
contra Albigenses hæ-
reticos institu-
tus.*

INstituti huius initia, & causam, habe ex Antonini Chronico. Cum partes Tolosanæ, & Lombardiæ plenæ essent hæreticis, Dominicus prædicans contra illos dicitur conuertisse ex illis 100000. Et in adiutorium sumpsit, quasdam deuotas personas, quæ corporaliter illos hæreticos gladio materiali expugnarent, quos ipse gladio verbi Dei amputare non posset, quibus, & tradidit tertium modum viuendi spiritualem, vltra communem morem laicalem, & citra statum completæ Religionis: & dicebantur tunc *Fratres de militia Beati Dominici*. Extirpatis demum hæreticis in partibus illis, cum non oporteret amplius gladio pugnare, remanserunt in illo modo partim religioso cum vxoribus suis, quæ mortuis viris continenter viuebant, & alij vtriusque sexus; viduæ, & virgines, & coniugati illis adhæserunt. Vocati sunt postea *Fratres, seu Sorores de Penitentia Beati Dominici*: quorum regulam approbavit Innocentius VI. circa annum Christi 1360. Et Ioannes XXII. declarauit illos, & illas non esse intelligendas de numero

1360.

eorum, qui dicuntur in Clement. *Ad nostram deberet, Begardi, & Begina*. Et Honorius concessit, quod tempore interdicti possint interesse, diuinis officijs in Ecclesijs Prædicatorum. Hic ordo neminem adstringit ad paupertatem, & obedientiam totaliter.

ORDO SANCTÆ MARIÆ de Mercede, & Redemptione captiuorum apud Ara- gonios celebris.

EO ipso Anno CIO. CC. XVIII. quo S. Dominicus in Hispaniam venit, Barcinonæ noua piorum hominum instituta Sodalitas, nomine D. Mariæ de Mercede, & de Redemptione captiuorum insignis; quod multi terra marique à Mauris capti Christiani, & in seruitutem abacti, vitæ acerbitate à Christo data fide morerentur. Magnum id dedecus Religionis erat, Christiani nominis probrum maximum; cuius declinandi studio Iacobus I. Aragoniæ Rex, cognomento Expugnator (tria enim regna, Balearicum, Valentinum, & Murciense è Saracenorum manibus eripuit) prima ordinis iecit fundamenta. Gregorius autem Papa IX. Anno post duodecima adprobauit, vt Hieronymus Curita, Blanca, Romanus, Ioannes Mariana, alijque historiographi Hispani commemorant. Fecit id Iacobus

10. Maria
na ann.
1218.

1230.